

Η ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΘΡΕΦΤΗ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗ*

Θάνος Ζήσης

*«Μόνο με τη μορφή εξομολογητικής αυτοαναζήτησης
μπορεί, για τον Ντοστογιέφσκι, να ειπωθεί η
πραγματικά αρμόζουσα τελευταία λέξη
για τον άνθρωπο»¹*

Mikhail Bakhtin

Η κατασκευή ενός καθρέφτη μέσα από τον ποιητικό λόγο, ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να αναγνωρίζει μέσα σε αυτόν το δικό του είδωλο, φαίνεται πως προϋποθέτει το αυτοβιογραφικό σημάδι ως θυσιαστική πράξη εκ μέρους του ποιητή. Η ταύτιση του ποιητικού υποκειμένου με τον ίδιο τον δημιουργό αποτελεί δυναμικό κλειδί ερμηνείας και στη βάση αυτή σκηνοθετείται η γραφή του Λειβαδίτη ως προσωπική ομιλία. Η συνειδησιακή απογύμνωση, η αποδόμηση του εγώ στα εξών συνετέθη σαν απεικόνιση θανάτου, η χρήση της «σάρκας ως υλικού», κατοχυρώνουν την εμπιστοσύνη του «άλλου». Έτσι, ο ποιητικός αυτός λόγος μετασχηματίζεται σε εικαστικό υλικό αφής στα χέρια της ετερότητας του αναγνώστη για να συνθέσει –όσο αντέχει–, τη δική του αυτοπροσωπογραφία.

Εξετάζοντας την ποίηση της πρώτης περιόδου αναρωτιέμαι, τελικά, αν η πολιτική διαδρομή του Λειβαδίτη είναι στην ουσία της ερωτική, δηλαδή επιλογή συν-ύπαρξης, κίνηση από το ναρκισσιστικό «εγώ» της αυτοεπιβεβαίωσης στο «εμείς» της κατανόησης με όλο το πάθος και τον παραλογισμό ενός υποκειμένου-θεού², επειδή –και μόνο επειδή–, διαθέτει τη δύναμη της εξέδου από τον εαυτό του – που σημαίνει την επικίνδυνη μετάθεση του νοήματος της ύπαρξης στον «άλλον»:

Όχι εμείς, οι άλλοι – αυτό είναι το πεπρωμένο μας.³

Γιατί οι άνθρωποι υπάρχουν απ' τη στιγμή που βρίσκουμε

* Εισήγηση στο 35ο Συμπόσιο Ποίησης, 2-3 Ιουλίου 2016, Πανεπιστήμιο Πατρών.